

Ürenicinin adı, soyadı _____

Lişey, okul _____

**GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURA
XXVIII-ci Respublika olimpiadası**

**X klas
Mardın 6 - 8**

I. Verili teksti dikath okuyın. Durguçluk nişannarını koyun.

Bir paarça vakıttan sora kervan kalkındı bu perdedän da yollandı ileri □ Burası uygun geldi ydi onnara □ ama pek yakındı granişaya □

Gıcırtı-gıcırtı □ otladarak hem mallarını □ kuşku gidardı bu tekerleklär üstündä “küü” □ aarardı er yapınmaa □ Geçtilär birkaç yamaç □ daacık □ da tä yaklaşêrlar bir küü yıkıntılarına □ Hepsinä sansın bir fasıl geldi □ titsi □ göreräk □ ani bu erdä yaşamış birkimsey da brakıp gitmişlär □ nedän kaçtı onnar □ acaba brakıp sarı toprak kufnelerini □ bordeyelerini □ kotlonnarını □ fırınnarını □

- Onnar kaçmış biz dä geleriz □ Neyä □ Allahım □ □ ofladı Dona babu □

(D.Tanasoglu „Uzun kervan”)

6 bal

- Gaguzların istoriyasında yazdırılı oluşlar, angı periodu kaplêrlar?

Komentariya yaparak, o asiri (vakıdı) yazdırın. (5 cümlä)

6 bal

II. Aşadaki verili sınışları tamannayın.

- a) Baalaycılı dalsız katlı cümleleri kurun. Dalsız katlı baalayıcıları yuvarlak içinä alın:

- *birleştirän baalaycılı cümlä*

2 bal

- ayırdan baalayıcı cümle

2 bal

b) Tekstten iki aderlik çıkarın, onların tipini, sayısını, uzunü belli edin.

2 bal

c) Verili adlıkları shemaya görä dııştirin:

- *resimci (doorudak hal, saabilik forması: I üz, çokluk sayısı)*

- *gözlük (temel hal., saabilik forması: II üz, birlik sayısı)*

- *Oguz dedelär (gösterek hal, saabilik forması: I üz, çokluk sayısı)*

6 bal

d) Verili örnää görä tabliřayı doldurun:

Laflar	Lafın temeli	Lafın kökü	Laf kurucu afikslär	Laf dııştirici afikslär	Söz payı
Topladık	topladı	topla	-	-dı, -k	iřlik
Sürülmedik (tarla)					
Buluřturasın					
Tutkal					
Yazısız					
Üklenmiřmiř					
Kiyatçılık					

6 bal

e) Tekstten verili cümleyä sintaksis analizini yapın:

Bir paarça vakttaan sora kervan kalkındı bu perdedän da yollandı ileri.

7 bal

III. Okuyun şiiri da aşadaki soruşlara cuvap verin.

Sana kabaat atıp,
Pak esirer onnar,
Kimmär düşüş, düştü,
Kuvet kullansınnar;

İidä – sevinelim,
Zorda hiç korkmaylım,
Türkü da çalalım.

Koru ahmaklardan
Gelän günnermizi,
Topraa, otu, bizi...
Kızgın ko sevelim,

Olsun duumak, ölüm,
Ama sırasında...

Salt bitmesin günnär,
Tıkanmasın dünnä
Mantar karasından.

(N. Baboglu – “Asirim”)

- a) Büünkü asirä (vakıda), şairin duygularınnan yaraştırarak, kendi bakışınızı açıklayın. (4 cümlä)

5 bal

- b) *Olsun duumak, ölüm,*
Ama sırasında... Bu iki sıracı ne türlü olur annayalım? Açıklayın. (5 cümlä)
-
-
-
-
-
-
-
-

